

Рейтинговий звіт NKLV 005-022 про оновлення кредитних рейтингів

Об'єкт рейтингування:	м. Миколаїв
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	новлення
Дата визначення:	11.09.2006 р.
Дата оновлення:	22.06.2018 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV4 (високий рівень)
Рейтингова дія:	новлення
Дата визначення:	17.11.2016 р.
Дата оновлення:	22.06.2018 р.

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє вимірювати розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтуються на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2017 рік, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтуються на інформації, що надана виконавчим комітетом Миколаївської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу м. Миколаєва

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 07.12.2017	22.06.2018
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Історія кредитного рейтингу боргового зобов'язання Миколаївської міської ради

Дата	27.09.2007	24.04.2008 – 20.12.2012	21.06.2013	10.12.2013 – 07.12.2017	22.06.2018
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «**+**» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Миколаєва ґрунтуються на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтуються на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	17.11.2016 р.	30.06.2017 р.	22.06.2018 р.
Рівень рейтингу	uaINV4	uaINV4	uaINV4
Рейтингова дія	визначення	новлення	новлення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Довідково: За шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва підтримується:

- високими темпами зростання доходної частини бюджету без урахування трансфертів (137,7% у 2015 році, 128% у 2016 році та 127,3% у 2017 році), у тому числі в результаті позитивного впливу бюджетної та податкової реформ;
- достатньою диверсифікацією господарського комплексу міста Миколаєва за видами економічної діяльності й основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- низьким рівнем консолідованого боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Миколаєва обмежується:

- суттєвою чутливістю господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Миколаєва протягом 2017 року та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Миколаївської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Основні показники соціально-економічного розвитку міста та його фінансового стану наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Миколаєва

Назва показника	2014	2015	2016	2017	Темп росту, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	494,8	493,6	490,8	486,3	99,1
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	118,9	114,5	112,4	107,3	95,5
Середньомісячна заробітна плата, грн.	3 531,5	4 295,0	5 223,0	6 953,0	133,1
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	33,6	44,9	73,8	92,5	125,4
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	12 061,1	17 983,4	16 203,3	16 290,5	100,5
Капітальні інвестиції, млн. грн.	3 582,9	4 164,2	5 603,3	5 640,3	100,7
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	159,5	156,2	156,2	132,2	92,6
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	2 219,1	1 331,0	1 510,8	1 657,2	109,7
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	65,5	100,0	85,5	50,8	59,4
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	619,9	961,4	1 931,4	1 673,5	144,5
Доходи бюджету, млн. грн.	1 852,9	2 551,9	3 267,3	4 179,9	127,9
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	1 771,9	2 478,3	3 160,3	4 191,6	132,6
Прямий борг (без врахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Джерело: Виконавчий комітет Миколаївської міської ради

Соціальна сфера та економіка міста

Миколаїв – місто обласного значення, адміністративний центр Миколаївської області, один із важливіших промислових, транспортних, наукових та культурних центрів півдня України. За чисельністю населення (486,3 тис. осіб станом на 01.01.2018 р.) Миколаїв належить до середніх міст України. В 2017 році, як в попередньому році, мало місце скорочення чисельності наявного населення за рахунок природного скорочення та негативного сальдо міграції. Зважаючи на структуру економіки м. Миколаєва, ринок праці міста помірно диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. У минулому році чисельність зайнятих у місті Миколаєві зберігала тенденцію до скорочення. Рівень зайнятості населення також зберігав тенденцію до зниження, проте, як і раніше, перевищував відповідний загальнодержавний показник. Слід зауважити, що трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята у малому бізнесі.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Миколаєва були високими, проте поступалися відповідним показникам по країні, й значною мірою були забезпечені поетапним зростанням мінімальної заробітної плати та здійсненням індексації заробітної плати згідно з чинним законодавством. Протягом 2017 року рівень оплати праці збільшився на 33,1% (на 37,1% по країні в цілому) до 6 953 грн., що перевищує середньообласний показник, але на 2,1% нижче середнього значення по країні (у попередніх роках рівень оплати праці в місті перевищував середній показник по країні). Зростання рівня номінальної заробітної плати позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб – основного джерела наповнення місцевого бюджету. В 2017 році обсяг надходжень податку збільшився на 32,7% до відповідного показника попереднього року.

Протягом 2017 року мало місце зростання обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам міста, співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці зросло до 12,4%, що відповідає високому рівню заборгованості. У структурі загальної суми заборгованості 78,5% становлять борги економічно-активних підприємств, в тому числі державної форми власності.

Економічний потенціал Миколаєва характеризується багатогалузевою промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має розвинену мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. У 2017 році, як і в попередніх періодах, зберігалась певна залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств. Основними платниками обов'язкових платежів до міського бюджету є підприємства промисловості, транспорту та зв'язку, бюджетної сфери, фінансової сфери. Найбільші обсяги обов'язкових платежів до місцевого бюджету щорічно забезпечує ДП «НВГ ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ», проте залежність від результатів діяльності цього підприємства є помірною.

Протягом 2014-2016 рр. на економіку українських міст та їх фінансовий стан негативно впливали складна ситуація в економіці країни та зростання інфляційного тиску, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. У II половині 2016 року після тривалої рецесії намітилися тенденції до поступового відновлення темпів зростання економіки, відбувалося уповільнення інфляційних процесів внаслідок стриманої монетарної та фіiscalної політики, а також завдяки сприятливій динаміці світових цін на сировину та стабілізації інфляційних очікувань. У 2017 році відновлення економічного зростання тривало: мало місце зростання інвестицій та приватного споживання, у промисловості спостерігалося збільшення обсягів виробництва в машинобудуванні, хімічній промисловості, у металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів, позитивну динаміку зберігали також галузі споживчого спрямування. При цьому зберігалися негативні чинники, що впливали на фінансовий ринок країни, а також нестабільна ділова активність в окремих секторах економіки, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів. Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста високі, але чутливість до господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків залишається суттєвою.

Ситуація в промисловому комплексі країни впродовж 2017 року характеризувалася поступовим відновленням обсягів промислового виробництва за окремими галузями. При цьому, негативні фактори, що впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність зберігались: збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів. Як і в попередніх періодах, вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Миколаїв (в першу чергу машинобудівної галузі) був суттєвим, на обсяги надходжень податків та зборів до міського бюджету – помірним.

У 2015 році обсяги реалізації промислової продукції у м. Миколаєві зросли майже у 1,5 рази, тоді як у 2016 році динаміка обсягів реалізації уповільнилась (темпер росту становив 90,1% до показника попереднього року), що було в першу чергу зумовлено виключенням із показників міста даних ТОВ «Миколаївський глиноземний завод». За результатами 2017 року підприємствами міста було реалізовано промислової продукції на 16,3 млрд. грн., що на 0,5% більше за відповідний показник 2016 року. При цьому обсяг реалізованої продукції у розрахунку на одного мешканця в м. Миколаєві другий рік поспіль залишається меншим за середній показник по країні. Враховуючи зміни у статистичному обліку зі складу основних галузей промислового комплексу міста починаючи з 2016 року було виключено металургійну галузь, а провідними галузями міста залишилися: машинобудування, харчова промисловість та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Зміни в структурі промислового комплексу міста протягом 2017 року характеризувались суттєвим зменшенням в обсязі реалізованої промислової продукції питомої ваги машинобудування (обсяги реалізації промислової продукції галузі скоротились на 41,7% до відповідного показника 2016 року) та зростанням частки харчової промисловості, а також постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Зважаючи на те, що основним промисловим підприємствам притаманна експортна орієнтованість, чутливість промислового комплексу міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є значною. В 2017 році на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств міста впливали труднощі з реалізацією на традиційних ринках збути продукції машинобудівної галузі, в тому числі внаслідок припинення співробітництва України з Російською Федерацією у воєнній сфері та введення обмежень з боку Російської Федерації на поставки продукції українських підприємств. Провідні підприємства-експортери, зокрема ДП «НВГ ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ» (понад 90% продукції реалізує за кордон), мали шукати нові ринки збути своєї продукції, передусім в країнах Азії, Європейського Союзу та Близького Сходу.

Протягом 2016-2017 рр. обсяги зовнішньоторговельного товарообороту в м. Миколаєві зростали передусім за рахунок збільшення обсягів експорту зернових культур. За результатами 2017 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Миколаєва склав 1,7 млрд. доларів США, що у розрахунку на 1 мешканця в 1,56 рази перевищує середній показник по країні та на 9,7% більше за відповідний показник 2016 року. Зміни в структурі експортних поставок товарів підприємствами міста характеризувались подальшим зростанням питомої ваги експорту продуктів

рослинного походження та зменшенням питомої ваги продукції машинобудівного комплексу (машин, обладнання, механізмів, електротехнічного обладнання).

Стратегічною галуззю міста Миколаєва залишається транспортний комплекс. На території міста діють 3 морські та 1 річковий порти, потужний залізничний вузол, автовокзал та автостанції, система громадського транспорту, поблизу міста розташовані міжнародний аеропорт та аеродром. Вплив економічної рецесії на результати діяльності основних підприємств транспортного комплексу міста Миколаєва був помірним. За даними ОФ ДП «АМПУ» за результатами 2017 року обсяг переробки вантажів на ДП «Миколаївський морський торговельний порт» (займає третє місце в Україні за обсягами переробки вантажів після Морського порту «Южний» та Одеського морського порту) збільшився на 5%. Покращились також показники ТОВ «Морський спеціалізований порт «НІКА-ТЕРА» (приріст на 4% до показників 2016 року) та обсяги переробки вантажів на ДП «Спеціалізований морський порт «Ольвія» (приріст на 5,2%).

Зважаючи на збереження стабільної внутрішньополітичної ситуації в регіоні, в Миколаєві, як і в попередніх періодах, зберігався сприятливий інвестиційний клімат. У 2017 році в м. Миколаєві мало місце несуттєве скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій та, як і раніше, залежність підприємств від надходжень іноземного капіталу залишалася невисокою. Протягом аналізованого періоду відбувалося подальше відновлення роботи будівельної галузі міста, зростали обсяги виконаних будівельних робіт та капітальних інвестицій. Обсяги виконаних будівельних робіт у 2017 році становили 1 673,5 млн. грн., що у фактичних цінах більше аналогічного показника 2016 року на 44,5%. У Миколаєві реалізувались важливі інвестиційні проекти підприємствами міста, передусім, промислового та транспортного комплексів.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Миколаєва, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями.

Рівень покриття тарифами собівартості в 2017 році за усіма видами комунальних послуг був невисоким. Міська рада здійснює в межах своїх повноважень регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги з метою їх приведення до економічно обґрунтованого рівня: з 01.03.2017 р. діють відкориговані тарифи на послуги з утримання будинків і споруд, у 2018 році планується коригувати побудинкові тарифи та тарифи на вивезення твердих побутових відходів. У 2017 році постановами НКРЕКП встановлені нові тарифи з водопостачання та водовідведення, тепlopостачання та централізованого постачання гарячої води за різними постачальниками. Протягом 2017 року рівень проплати населення за окремими видами послуг був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та

газопостачання) зменшився та у розрахунку на 1 мешканця становив 531,4 грн., що, враховуючи динаміку зростання вартості енергоносіїв протягом останніх трьох років, відповідало помірному рівню боргу.

Миколаївська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Миколаєва перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду зростали обсяги надходжень від продажу землі та від оренди земельних ділянок, тоді як динаміка надходжень від оренди майна була слабкою. Міська влада протягом 2017 року приватизацію об'єктів, які належать до комунальної власності територіальної громади, не здійснювала. Загалом, за результатами 2017 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 8,9%, що на 1,7 в. п. менше в порівнянні з аналогічним показником 2016 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Миколаєва – бюджет місцевого самоврядування. Миколаїв є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Доходи бюджету м. Миколаєва формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів.

Динаміка доходної частини бюджету міста Миколаєва (без урахування трансфертів) протягом 2014-2017 рр. була позитивною. Рівень бюджетної забезпеченості у минулому році дещо знизився, але зберігається на помірному рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в 2017 році становило 86,8% (91,3% у 2016 році, 87,1% у 2015 році). Для бюджету міста Миколаїв характерним є помірний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду як за основними галузями, так і за основними платниками податків. Рівень самостійності бюджету залишався високим, залежність від базової дотації відсутня.

Бюджет м. Миколаєва за результатами виконання в 2017 році мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (577,7 млн. грн.), обсяг якого зменшився в порівнянні з відповідним показником 2016 року на 13,5%, що було зумовлено високими темпами зростання поточних видатків. При цьому темпи зростання операційних надходжень хоча й дещо поступались темпам росту поточних видатків бюджету, проте теж були високими. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 36,8 млн. грн. Бюджет міста за підсумками 2017 року виконано з дефіцитом обсягом 11,7 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 600,7 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 612,4 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

За результатами 2017 року показники ліквідності бюджету міста перебували на високому рівні за загальним та спеціальним фондами. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2014-2017 рр. не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом 2017 року до доходної частини бюджету міста надійшло 4 179,9 млн. грн., що на 27,9% більше, ніж обсяг відповідних надходжень 2016 року. Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Миколаєва залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Обсяги надходжень за переважною більшістю основних джерел наповнення бюджету міста зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами 2017 року був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 103,6%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 102,7%, спеціального фонду – на 146,6%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Миколаєва за результатами 2017 року становив 4 169 млн. грн. та збільшився на 32,8%, проти відповідного показника 2016 року. Затверджений на 2017 рік план за видатками бюджету було виконано на 94,9%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей зростає.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризується зменшенням у 2017 році питомої ваги капітальних видатків до 15,8% (19,1% у 2016 році), що відповідає помірному рівню. Протягом 2017 року, як і в попередніх періодах, запозичення до бюджету розвитку міста не здійснювались, отже видатки на обслуговування прямого боргу Миколаївської міської ради відсутні.

Доходну частину бюджету міста Миколаєва затверджено на 2018 рік у обсязі 4 352,7 млн. грн., що на 4,1% більше за фактичне виконання у 2017 році. Основними джерелами доходної частини бюджету міста у 2018 році залишатимуться податок та збір на доходи фізичних осіб, податок на майно (в тому числі орендна плата за землю та земельний податок з юридичних та фізичних осіб), єдиний та акцизний податки та трансферти. Бюджетом міста було передбачено помірні темпи зростання обсягу податкових надходжень до показників минулого періоду (на 5,7%). Таке зростання планується забезпечити передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 8,3%). Плановий обсяг видатків бюджету міста на 2018 рік встановлено в обсязі 4 332,5 млн. грн. (на 3,9% більше, ніж фактичний обсяг у 2017 році). Бюджет міста на 2018 рік в цілому збалансовано за доходами та видатками. Бюджет прийнято з профіцитом загального фонду обсягом 458,4 млн. грн. (напрямок використання – передача коштів до бюджету розвитку). Спеціальний фонд бюджету міста затверджено з дефіцитом у сумі 458,4 млн. грн., джерелом покриття якого є кошти, що передаються із загального фонду.

Боргові зобов'язання міста

Протягом 2017 року Миколаївська міська рада запозичень до міського бюджету не здійснювала. Станом на 01.01.2018 р. прямі боргові зобов'язання міста складалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку в попередніх бюджетних періодах. Консолідоване боргове навантаження доходної частини бюджету міста, як і раніше, перебуває на низькому рівні.

Миколаївська міська рада розглядала можливість залучення коштів до бюджету розвитку у формі випуску облігацій місцевої позики обсягом 50,0 млн. грн., термін залучення коштів – 5 років. За інформацією Миколаївської міської ради у 2018 році здійснення запозичень до бюджету міста не планується.

Миколаївська міська рада проводить підготовчу роботу із залучення КП «Миколаївелектротранс» коштів міжнародних фінансових організацій під гарантію міської ради на модернізацію громадського тролейбусного транспорту м. Миколаїв.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Миколаєва та кредитний рейтинг боргового зобов'язання Миколаївської міської ради підтверджено на рівні uaBBB+, прогноз «стабільний». Рівень інвестиційної привабливості м. Миколаєва визначено на рівні uaINV4 (високий рівень).

Голова рейтингового комітету

M. Б. Проценко

**Начальник відділу рейтингів небанківських
установ**

O. К. Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту № 1

Бюджетні показники м. Миколаєва у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017
Податкові надходження	907 153,2	1 103 118,2	1 640 392,9	2 113 342,7
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	61 746,5	102 127,3	114 978,5	132 858,2
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	864 971,6	1 341 388,8	1 465 836,0	1 876 924,5
Операційні надходження всього	1 833 871,4	2 546 634,4	3 221 207,4	4 123 125,5
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	1 013 379,3	1 304 824,0	1 561 836,1	2 196 906,2
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	676 409,1	765 972,2	977 875,4	1 311 746,6
Операційні видатки всього	1 689 788,4	2 070 796,2	2 539 711,5	3 508 652,8
Операційний баланс	144 082,9	475 838,1	681 495,9	614 472,7
Фінансовий дохід	26,7	96,5	37 549,8	29 341,6
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	26,7	96,5	37 549,8	29 341,6
Поточний баланс	144 109,6	475 934,7	719 045,7	643 814,3
Капітальні надходження	5 624,6	5 150,3	3 140,1	10 784,1
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	13 362,3	0,0	5 413,8	16 680,5
Капітальні надходження всього	18 986,9	5 150,3	8 553,9	27 464,5
Придбання основного капіталу	66 325,3	333 919,8	555 033,1	549 268,7
Капітальні трансферти	7 762,9	56 572,8	44 330,6	111 067,8
Капітальні видатки всього	74 088,3	390 492,6	599 363,7	660 336,5
Капітальний баланс	-55 101,4	-385 342,3	-590 809,8	-632 871,9
Баланс після капітальних видатків	89 008,2	90 592,4	128 235,9	10 942,4
Кредитування з урахуванням повернення	8 004,5	17 007,6	21 274,2	22 643,2
Профіцит/дефіцит	81 003,7	73 584,8	106 961,8	-11 700,8
Фінансування	-81 003,7	-73 584,8	-106 961,8	11 700,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 2

Основні джерела фінансування бюджету м. Миколаєва, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	2017
Профіцит/дефіцит	81 003,7	73 584,8	106 961,8	-11 700,8
Фінансування	-81 003,7	-73 584,8	-106 961,8	11 700,8
Зміни залишків	-52 334,8	-74 540,7	-107 983,9	11 984,6
залишок на початок року	176 611,7	228 946,5	303 487,2	411 471,1
залишок на кінець року	228 946,5	303 487,2	411 471,1	399 486,5
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	-25 521,3	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	-25 521,3	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	300 000,0	300 000,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	-300 000,0	-300 000,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-3 147,6	955,9	1 022,1	-283,8
<i>кошти, що передаються до бюджету розвитку</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 3

Виконання доходної частини бюджету міста Миколаєва, тис. грн.

Показники	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (план)	2017 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	1 103 118,2	1 640 392,9	1 979 553,0	2 113 342,7	106,8	128,8
<i>пітому вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>43,2</i>	<i>50,2</i>	<i>49,1</i>	<i>50,6</i>	<i>103,0</i>	<i>100,7</i>
Податок з доходів фізичних осіб	652 656,2	993 649,7	1 243 755,0	1 318 217,2	106,0	132,7
Податок на прибуток підприємств	2 449,9	2 099,9	2 140,0	3 096,6	144,7	147,5
Податки на власність	0,0	0,0	0,0	2,7	-	-
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів (без плати за землю до 01.01.2015 р.)	5,4	0,8	0,0	0,3	-	31,8
Акцизний податок	114 564,3	166 926,7	195 600,0	208 807,0	106,8	125,1
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	13 539,4	20 685,2	24 108,0	27 565,4	114,3	133,3
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	178 783,7	254 933,3	280 700,0	286 237,3	102,0	112,3
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	6 295,2	2 290,1	1 950,0	4 082,0	209,3	178,2
Єдиний податок	134 854,2	199 013,5	230 430,0	264 223,8	114,7	132,8
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	-601,8	102,5	250,0	221,2	88,5	215,9
Інші податки та збори	571,8	691,1	620,0	889,2	143,4	128,7
Неподаткові надходження	102 223,9	152 528,3	98 370,9	162 199,9	164,9	106,3
<i>пітому вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>4,0</i>	<i>4,7</i>	<i>2,4</i>	<i>3,9</i>	<i>159,1</i>	<i>83,1</i>
Власні надходження бюджетних установ та організацій	65 248,4	75 267,8	45 649,2	81 976,8	179,6	108,9
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	37 409,8	17 300,0	29 160,0	168,6	77,9
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	10 022,9	11 426,3	10 500,0	10 825,2	103,1	94,7
Державне мито	5 768,3	4 327,6	300,0	566,3	188,8	13,1
Плата за надання адміністративних послуг	12 455,1	15 563,2	20 500,0	26 128,3	127,5	167,9
Інші неподаткові надходження	8 729,2	8 533,5	4 121,7	13 543,2	328,6	158,7
Доходи від операцій з капіталом	5 150,3	3 140,1	2 500,0	10 784,1	431,4	343,4
<i>пітому вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>416,3</i>	<i>268,4</i>
Кошти від продажу основного капіталу	4 376,1	1 206,7	2 000,0	125,0	6,3	10,4
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	774,2	1 933,4	500,0	10 659,1	2 131,8	551,3
Цільові фонди, у т.ч.	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
<i>пітому вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Разом доходів	1 210 492,4	1 796 061,3	2 080 423,9	2 286 326,7	109,9	127,3
Трансферти	1 341 388,8	1 471 249,8	1 953 654,2	1 893 605,0	96,9	128,7
<i>пітому вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	<i>52,6</i>	<i>45,0</i>	<i>48,4</i>	<i>45,3</i>	<i>93,5</i>	<i>100,6</i>
ВСЬОГО	2 551 881,2	3 267 311,1	4 034 078,1	4 179 931,6	103,6	127,9

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Миколаєва, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (план)	2017 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за останній період, %
Державне управління	78 874,1	92 496,2	164 851,1	156 877,2	95,2	169,6
Правоохоронна діяльність та забезпечення безпеки держави	755,7	815,4	1 405,4	1 383,0	98,4	169,6
Освіта	604 839,9	815 481,5	1 167 807,6	1 151 613,4	98,6	141,2
Охорона здоров'я	379 770,9	408 051,1	529 706,6	542 671,8	102,4	133,0
Соціальний захист і соціальна допомога	603 746,0	835 924,3	1 125 177,2	1 113 758,2	99,0	133,2
Житлово-комунальне господарство	321 141,5	332 315,2	545 272,4	454 362,0	83,3	136,7
Культура і мистецтво	99 098,4	120 140,5	154 722,5	153 403,2	99,1	127,7
Фізична культура і спорт	46 940,4	67 522,2	117 446,8	113 693,3	96,8	168,4
Будівництво	59 475,7	76 069,6	155 569,1	97 903,6	62,9	128,7
Землеустрій	161,2	196,2	1 530,9	140,5	9,2	71,6
Транспорт	157 421,0	271 634,1	181 261,7	160 928,6	88,8	59,2
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	47 998,7	30 412,4	46 234,9	32 345,7	70,0	106,4
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	33,6	205,2	0,0	0,0	-	0,0
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	5 349,9	8 927,2	8 726,3	8 712,9	99,8	97,6
Обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Цільові фонди	1 388,0	1 562,9	4 205,6	820,0	19,5	52,5
Видатки, не віднесені до основних груп, та інші видатки	9 689,5	4 286,4	9 536,5	3 729,0	39,1	87,0
Разом видатків	2 416 684,6	3 066 040,4	4 213 454,5	3 992 342,4	94,8	130,2
Трансферти іншим бюджетам	44 604,2	73 034,8	179 726,5	176 646,8	98,3	241,9
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	18 418,4	37 806,6	53 836,8	53 836,8	100,0	142,4
Усього видатків	2 461 288,8	3 139 075,2	4 393 181,0	4 168 989,2	94,9	132,8
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	18 294,8	23 317,2	25 360,8	25 276,1	99,7	108,4
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-1 287,1	-2 043,0	-705,5	-2 632,9	373,2	128,9
Разом	2 478 296,5	3 160 349,3	4 417 836,4	4 191 632,4	94,9	132,6

Джерело: Департамент фінансів Миколаївської міської ради